

TEHNIŠKI DAN ŠKOFLJIŠKIH 8. RAZREDOV V IDRJI

V petek, 10. 11. 2023, smo se osmošolci odpravili na tehniški dan v Idrijo. Vodja tehniškega dne je bila Meta Hrast, z nami so odšle tudi učiteljice in učitelji: Lucija Rupret, Andrej Starc, Valentina Tolar, Liza Bratuž Derenčin, Polonca Košir in Kristina Jović. Razredi smo bili razdeljeni na 2 avtobusa, v prvem razreda C in D ter v drugem razreda A in B. S seboj smo potrebovali svojo malico, ker kosila v šoli nismo imeli. Obleči in obuti smo se morali glede na vreme, ker je deževalo in smo bili skoraj vsi mokri. Zbrali smo se ob 7.15 v šolski avli, odhod izpred šole pa je bil ob 7.25. Reditelji so prevzeli malico in jo razdelili učencem.

Do Idrije smo se vozili približno 1 uro in 45 min. Na cesti ni bilo nobenih zastojev ali nesreč. Razdelili smo se v 2 skupini – skupina C, D si je najprej ogledala grad Gewerkenegg ter nato Antonijev rov, skupina A, B pa obratno. Ko smo prišli v Idrijo, smo hodili 30 minut. Odšli smo mimo Antonijevega rova in prišli do gradu. Tam smo pojedli malico. Grad Gewerkenegg je renesančni grad, njegovo ime izhaja iz nemščine in dobesedno pomeni rudniški grad; v njem nikoli ni živel plemiški sloj in ni bil namenjen obrambi. Njegova vloga je bila skladiščenje živega srebra in hrane, saj pozimi dostop v Idrijo ni bil mogoč. Je ena najstarejših stavb v Idriji; v gradu sedaj domuje Mestni muzej Idrija in Glasbena šola Idrija. Ima dva vhoda: na vzhodni strani je stopnišče z mostom čez Nikovo, na zahodno stran pa se dostopa s ceste. Grad je bil obnovljen dvakrat v letih 1988 in 2017. V njem smo si ogledali čipke, kako so jih izdelali, nekateri so tudi poskusili klekljati. Videli smo tudi največjo čipko, in sicer klekljano 5100 ur, kar pomeni, da so jo delali 2 leti in pol. Kustosinja nam je veliko govorila o partizanih ter njihovi bolnici Franja, ki je med 2. svetovno vojno delovala pri Cerknem; vsakemu ranjencu in zdravniku so zavezali oči ter jih pripeljali v bolnico, tako da niso vedeli, kje so in tako so se tudi vračali. Tam je bilo tudi nekaj pripomočkov za operacije ranjencev, veliko dnevnikov in nekaj časopisov. Nato smo odšli v razstavni prostor, v katerem nam je gospa razlagala o živem srebru. En kilogram vode v isti jeklenki je 23,6 kilogramov živega srebra; videli smo tudi kamen živega srebra ter primerjavo živega srebra z železovo kroglo. Ko smo se odpravili proti Antonijevemu rovu, ni več deževalo. Antonijev rov je najstarejši ohranjen vhod v rudnik v Evropi in med največjimi rudniki živega srebra na svetu. Prišli smo do vstopa. Preden smo šli v rudnik, smo si ogledali videoposnetek o rudniku, njihov pozdrav je »Srečno«. Dobili smo tudi zaščitne čelade. Po rudniku smo hodili 1h in pol, spuščali smo se po stopnicah, dokler nismo prišli do najnižje točke vstopa, to je 22 m pod zemljo. V njem je tudi postavljena kapelica sv. trojice. Ko smo prišli iz rova so si nekateri kupili še spominek.

Lina Mehanović, IP ŠNO, 8. D

ANTONIJEV ROV IN GRAD GEWERKENEGG

V petek, 10. 11. smo se učenci 8. razredov odpravili v Idrijo. Tam smo si ogledali Antonijev rov in mestni muzej Idrije v gradu Gewerkenegg. Z nami so odšli učitelji Meta Hrast, Kristina Jović, Valentina Tolar, Liza Bratuž Derenčin, Polonca Košir, Lucija Rupret in Andrej Starc. Vodja tehniškega dne je bila učiteljica Meta Hrast. Razredi smo bili razdeljeni v dve skupini, C in D ter A in B. Prihod je bil ob 7.15, nato pa so dežurni učenci odšli po malico. Avtobus je odpeljal ob 7.25.

Ko smo z avtobusom prispeli v Idrijo, je sledilo še 15 minut hoje do gradu Gewerkenegg, kjer se je nahajal mestni muzej. Vso pot smo hodili po dežju. Ko smo prispeli v grad, je sledila

malica. Po malici nas je sprejela vodička Ivana. V muzeju smo si ogledovali predvsem zgodovino mesta. Najprej smo si ogledali Idrijo v času 1. in 2. svetovne vojne, potem nastanek in zgodovino rudnika, za konec pa izdelovanje in izdelke iz čipk. Po ogledu muzeja smo se zbrali v dvorani, kjer nam je vodička povedala zgodbo o odkritju živega srebra, kako pomemben je bil rudnik v Idriji ter veliko zanimivih dejstev o živem srebru. Po ogledu muzeja smo se peš odpravili do rudnika. Tam smo si najprej ogledali kratek posnetek o rudniku. Po posnetku smo se razdelili v skupine po 10 učencev. Najprej smo si naredili čelade, nato pa se skupaj z vodičem in učiteljico (v naši skupini z učiteljico Kristino Jovič) odpravili v rov. Najprej smo hodili po ozkem rovu, iz katerega je močno kapljala voda, do kapelice svete trojice, kjer so rudarji pred spustom v rudnik molili. Pot smo nadaljevali po malo večjem a še vedno ozkem rovu, kjer smo lahko videli kopanje živega srebra čisto na začetku odprtja rudnika ter se po lesenih stopnicah spustili globlje. Na koncu stopnic je bila vitrina, kjer smo lahko videli živo srebro. Zraven je bil tudi jašek, v katerega so rudarji stresali rudo, kjer so jo v najglobljem rovu naložili na dvigalo in jo dvignili na površje. Pot smo nadaljevali do naslednje postaje, kjer je bilo prikazano razstreljevanje. Točke, kjer naj bi bil smodnik, so uprizorili z barvnimi lučkami. Vodič je pritisnil na gumb, da smo lahko slišali zvok eksplozije (seveda veliko tišje). Na naslednjih nekaj postajah so bili prikazani različni stroji, ki so jih rudarji uporabljali (nekje od leta 1940 do 1960). Nato smo prišli do uprizoritve dveh rudarjev med malico. Tam nam je vodič povedal, kako so rudarji puščali delček svoje malice škratu Prekmandelcu, saj naj bi jim ta drugače nagajal. Vodič nam je tudi pokazal, kako bi videli rudarji, če ne bi imeli luči in nam s tem namenom ugasnil luč v rudniku. Nekateri iz skupine, ki je bila za nami, so se zelo prestrašili, saj tega niso pričakovali. Naš ogled rudnika se je počasi bližal koncu. Po ozkih in spolzkih stopnicah smo se dvignili do kapele svete trojice. Po rovu smo se odpravili proti izhodu. Ko smo prišli iz rova, smo si najprej sneli čelade, nato pa nam je vodič dal živo srebro in vodo v plastenki, da smo ju lahko primerjali. Potem smo odšli do trgovine s spominki in počakali na preostale skupine. Ko je večina skupin prišla iz rova, smo se odpravili do našega avtobusa.

V avtobusu smo se z učiteljico Tolar igrali različne igre, poleg tega pa nam je pripovedovala tudi zgodbe iz zgodovine. Na Škofljico smo prišli ob 14.30.

Laura Oblak, IP ŠNO, 8. D